

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 61

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, četrtek 14. marca 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din,
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Finski parlament ratificiral mir

Sovražnosti med Finsko in Sovjetsko zvezo so bile včeraj ob 11. uri ustavljene — Čete se umikajo na nove meje — Finci izgubili okoli 15, sovjeti pa okoli 200 tisoč mož — Sovjetske materialne izgube 1500 tankov in 700 letal — Glasovi sveta k sklenitvi miru

HELSINKI, 14. marca. Reuter. FINSKI PARLAMENT JE VČERAJ OB 11. URI DOPOLDNE KONČNO IZGLASOVAL SKLEP O RATIFIKACIJI V MOSKVI MED FINSKO IN SOVJETSKO DELEGACIJO SPREJETE MIROVNE POGODBE. ZA ČASA DEBATE SO SE ODIGRAVALE V PARLAMENTU RAZBURLJIVE SCENE. ISTOČASNO SO BILE NA VSEH FRONTAH USTAVLJENE SOVRAŽNOSTI. FINSKE ČETE SO SE PRIČELE TAKOJ UMIKATI NA NOVE DEMARKACIJSKE ČRTE, PRAV TAKO PA IZPRAZNUJEJO TUDI SOVJETSKI ODDELKI SEVERNO PODROČJE, KI GA VRNEJO FINCEM. IZDANI SO ŽE PRVI UKREPI ZA POSTOPNO DEMOBILIZACIJO FINSKE VOJSKE.

Zadnje povelje maršala Mannerheima

HELSINKI, 14. marca. Havas. Opolnoči je izdal maršal Mannerheim zadnje vojaško povelje, v katerem pravi med drugim: Vojski slavne finske vojske! Med Finsko in Sovjetsko zvezo je sklenjen mir. Mir je težak, ker daje sovjetski Rusiji bojne poljane, ki smo jih zalivali s svojo krvjo. Mi nismo hoteli vojne. Vi pa ste se bojevali tako, da bo vaše junaštvo ostalo večinoma zapisano v naši zgodovini. Okoli 15.000 vaših tovarišev se ne bo nikoli več vrnilo v svoje domove, še večje pa je število onih, ki so za vselej izgubili svoje delovne sposobnosti. Toda tudi vi ste zadali težke udarce. Na bojnih poljih je ostalo okoli 200.000 nasprotnikov. Bojeval sem se že na mnogih bojiščih, a nikjer nisem videl vam enakih bojevnikov. Jaz sem na vas ponosen. Nato se maršal podrobno zahvaljuje častnikom in posameznim oddelkom. Dalje pravi, da so uničili okoli 1500 sovjetskih tankov in okoli 700 letal. Toda kljub vsemu temu je bila vlada prisiljena skleniti mir pod zelo težkimi pogoji. Toda naša vojska je bila vse premočnejša in naše rezerve prešibke. Bojevali smo se proti veseli. Prošili smo za pomoč, a je nismo dobili. Morali smo dobavljati iz tujine bojni material v času, ko ga povsod sami potrebujejo. Iz tujine smo preleteli le dva bataljona prostovoljcev s topništvom in letalstvom. Brez pomoči Švedske in zaveznikov bi pa bil boj sploh nemogoč. Dejanske pomoči nam zavezniki niso mogli poslati, ker naši zahodni sosede niso dovolili prehoda. Toda po

17 tednih je naša vojska še vedno nepremagana. Težko odstopamo tujca zemljo, ki smo jo stoletja obdelovali. Toda biti moramo tudi v bodoče pripravljeni braniti se. Ob koncu pa pravi maršal: Mi smo ponosni na svojo zgodovinsko misljo, katero bomo še dalje vršili in katere glavna naloga je obramba domovine.

PROKLAMACIJA VLADE

HELSINKI, 14. marca. Reuter. Finska vlada je izdala proklamacijo na narod, v kateri je najprej izražena počastitev vsem padlim bojevnikom, ki pravi: »Vlada je sklenila ustaviti sovražnosti in zaključiti mir, ker je prepričana, da bo na ta način finški narod rešen večjih udarcev. S pomočjo naše spretno vodene vojske in našega naroda ter s pomočjo žrtev naše mladine smo bili sposobni, obvarovati najdragocenejšo kar imamo — svobodo in nacionalno čast — ter smo si tako priborili pravico, da nam je bilo to tudi vrnjeno.«

MIR BREZ ODSKODNINE

HELSINKI, 14. marca. Reuter. V nadaljevanju svoje izjave je Tanner dejal, da »so bili vojaški konzultirani glede stanja na fronti, niso pa imeli opravka pri sklepanju miru. V pogodbi ni govora o kakih vojni odškodnini ali vračanju plena sovjetski Rusiji. Vprašanje ujetnikov je še v razpravi. Vojaški strokovnjaki so svetovali, naj bodo tudi vse nove meje Finske utrjene. Nemčija pri mirovni pogodbi ni imela vloge.«

Glavni krivci Švedi in Norvežani

HELSINKI, 14. marca. LRP. Kakor je naglasil že včeraj finški zunanji minister Tanner v svojem govoru po radiu, pada glavna krivda za finsko kapitulacijo na Švedsko in Norveško, ki sta dosledno odklanjali dovoljenje za prehod zavezniških čet, katere sta Anglija in Francija bili pripravljene poslati Finski na pomoč. Finskega naroda se je polastila velika žalost, ko so bili razglašeni pogoji, pod katerimi je bil mir dosežen; povsod so bile izvešene zastave na pol droga; listi so izšli črno obrobljeni in ljudje so na javnih mestih jokali. V tej žalosti so pa dajali tudi duška svojemu ogorčenju nasproti švedski in norveški vladi, ki sta glavni krivci, da je Finska morala skleniti tak mir. Posebno pa zamerijo švedski vladi, ki je v glavnem v rokah socialistov.

STALIŠČE LONDONA

LONDON, 14. marca. LRP. V tukajšnjih diplomatskih krogih presojajo sklenitev miru med Finsko in Sovjetsko zvezo kot neugoden preobrat za zaveznike. Pred vsem je s tem trpel njihov prestiž. Mimo tega bo sedaj Sovjetska zveza lahko v izdatnejši meri zalagala Nemčijo s potrebnimi surovinami. Na uradnem mestu pa nasprotno izjavljajo, da za ta mir ne zadene nobena krivda zaveznike, ki so bili ves čas pripravljene nuditi Finski zadostno pomoč, a tega niso mogli pravič ker

Finska za njo sama ni zaprosila, in drugič, ker sta Švedska in Norveška odrekli vsako dovoljenje za prehod zavezniških čet čez njuno državno ozemlje. Švedska in Norveška sta sicer s tem dosegli preprečitev vojnega konflikta, toda poslalsi sta si svoj položaj in danes sploh ne more več biti govora o kakih njeni varnosti za bodočnost. Verjetno je, da bosta to svoje početje še bridko obžalovali. Baltsko morje je postalo sedaj zopet rusko morje, kakor je bilo za časa carizma. Zlasti Švedska je sedaj popolnoma odvisna od Nemčije in Sovjetske zveze.

ANGLEŠKI ČASNIŠKI GLASOVI

LONDON, 14. marca. Reuter. Današnji angleški listi objavljajo obširne komentarje o sklenitvi finško-sovjetskega miru. Vsi listi izražajo globoke simpatije in občudovanje do Fincev. Veš finški narod občuti veliko bol, da je bil sklenjen tak mir in obžaluje, da ni prispela večja pomoč iz demokratskih držav, zlasti iz Skandinavije. »Times« pravijo, da obstaja sedaj samo še eno upanje, da bo Finska delala dalje na izgradnji demokracije, ki je glavno obeležje finskega narodnega življenja. Finska je ohranila svojo popolno moralno neodvisnost, prav tako pa ostaja tudi dalje prednja straža civilizacije in svetovne, kar je za Evropo in zlasti za zahodni veseli velike važnosti. Finska je

pokazala Stalinu, da se more tudi sama braniti. Sovjeti so se požurili, da sklenejo mir, kar dokazuje, da niso bili sigurni, da bodo zmagali. Kar tiče Švedske in Norveške, ki sta odklonili dovoljenje za prehod zavezniških čet, ki naj bi šle Finski na pomoč, pravi list, da ju Anglija popolnoma razume. To stališče jima je narekoval njen zemljep. položaj, ki bi ju sicer potegnili tudi v boj z drugimi silami, proti katerim se ne bi mogli bojevali. Obljuba Anglije in Francije za pomoč je vzbudila veliko moralno oporo, tako na Finskem kakor v vseh nevtralnih državah. Sklenitev miru je pa tudi pokazala, da je Sovjetska zveza vojaško slaba. List govori dalje o izgubljenem finskem ozemlju in pravi, da predstavlja zlasti odstopitev Viipurija zelo težko izgubo. Treba je upoštevati, da je na Karelski ožini važna in

dustrija in da je to ozemlje relativno gosto naseljeno. Mannerheimova črta je izgubljena, obstaja pa možnost zgraditve nove obrambe. Zdi se pa, da bo v bodoče Finska demilitarizirana. Sprememba meje na severu nima posebnega pomena. Večje važnosti je gradnja železniških zvez z Murmanskom. Nove meje pogajajo strateško bolj švedsko in Norveško kakor samo Finsko.

ŠVEDSKA SE BRANI

STOCKHOLM, 13. marca. Reuter. Švedski zunanji minister Guenther je sinoči zanikal tuje vesti, da bi Švedska pritiskala na Finsko ter poudaril, da bo Švedska takoj dala Finski izdatno pomoč, da si po vojni opomore. Dejal je, da je Švedska več kot vsaka druga država pomagala Finski.

Glasovi Amerike o finskem miru

WASHINGTON, 14. marca. Finski poslanik Prokop je obiskal zunanjega ministra Hulla. Hull mu je dal izjavo ameriške vlade glede na sklenjeni sporazum. Izjava bo v kratkem objavljena. Prokop je odklonil novinarjem kakršne koli podatke o tem.

ROOSEVELTOVA IZJAVA

WASHINGTON, 14. marca. Reuter. Predsednik Roosevelt je v uradni izjavi naglasil, da se z zaključkom sovjetsko-finske vojne »niso razčistile prirodne pravice malih narodov za nedotakljivost pred napadi močnejših. Finski narod je po svoji obrambni vrednosti brez tekme in po svoji junaški obrambi pred nadmočnim sovražnikom si je priboril moralne pravice do življenja in trajnega miru in neodvisnosti. V očeh ameriškega naroda se je še povečala pažnja in spoštovanje do finskega naroda. To je točno, čeprav so bili pred premočno silo primorani, odstopiti dele svojega ozemlja in materialno oslabil bodočnost svoje obrambe in neodvisnosti.

GLASOVI PARLAMENTARCEV.

WASHINGTON, 14. marca. Havas. Finsko-sovjetski sporazum je izzval v ame-

riških parlamentarnih krogih živahne komentarje. Republikanski senator Neill in izolacionist Leyder sta izjavila, da zanima ta primer vso Evropo. Finci niso s tem mirom dobili nič posebnega. Demokratski senator Lelloni je naglasil, da je zelo zadovoljen, da je prišlo do miru. Progresistični senator Lafolett je pa poudaril, da USA nimajo pravice kritizirati Finsko, treba je le obžalovati, da je moral finški narod pretrpeti tolikšne žrtve. Končno so Finci le storili prav, če so se pomirili s premočnim nasprotnikom.

ODMEVI V JUŽNI AMERIKI

WASHINGTON, 14. marca. Ass. — V južni Ameriki je politična javnost z žalostjo vzela na znanje težke pogoje miru na Finskem. V Ecuatorju izražajo spoštovanje finski vojski. V Venezueli smatrajo, da je mir udarec za zaveznike. Glavni čilenski list »La Cronica« pravi, da bo mir dober, če ne bo privedel Fincev v popolno suženjstvo ter če se ne bo z nemško pomočjo širil boljševizem po starem svetu. V Kolumbiji smatrajo mir za udarec zaveznikom, listi napadajo Švedsko, da ni dovolila prehoda čet.

V Nemčiji so miru zelo veseli

VELIKO VESELJE V NEMČIJI

BERLIN, 14. marca. Ass. Nemški tisk slavi finško-sovjetski mir kot velik poraz zaveznikov ter napada Anglijo, da je hotela narediti iz Finske drugo Poljsko. Nekaj visoki uradnik zunanjega ministrstva je izjavil, da se Nemčija ne veseli samo zaradi mira samega, temveč tudi zato, ker je sedaj definitivno odpadla nada zaveznikov, da bi razširili vojno na Skandinavijo.

PAASIKIVI OSTAL V MOSKVI

STOCKHOLM, 14. marca. Stefani. Finski delegat Paasikivi je ostal še v Moskvi, da bo pošredoval pri izvrševanju določb mirovne pogodbe.

STOCKHOLM, 14. marca. Reuter. Po

prihodu finskih delegatov iz Moskve je bila straža na letališču pojačana. Po kratkem postanku tu večerji so Finci odleteli v Helsinke.

ZADNJE VOJNO POROČILO

MOSKVA, 13. marca. TASS. Leningrajsko poročilo: Včeraj zjutraj ob sedmih so rdeče čete po dveh urah bitki zavzele Viipuri. Na drugih sektorjih nič novega, opoldne so bile sovražnosti prekinjene.

HELSINKI, 13. marca. Reuter. Maršal Mannerheim je v svojem zadnjem dnevnem poročilu izrazil vso zahvalo finskim vojakom, ki so se tako hrabro upirali 17

tednov ogromni premoči. V poročilu je rečeno, da je finska vojska ostala neporažena. Maršal Mannerheim pravi, da je padlo na finski strani okoli 15.000 vojakov, na sovjetski strani pa ceni izgube na 200.000 mož.

Angleški bombnik potopil nemško podmornico

LONDON, 14. marca. Reuter. Nekaj angleški bombnik je v bližini Helgolanda potopil neko nemško podmornico. Letalo je opazilo podmornico, ko je plula po površini morja in vrglo nanjo dve 115 kilogramov težki bombi, od katerih je ena zadela podmornico naravnost. Podmornica se je nagnila in takoj potopila. Letalo se je vrnilo v svoje izhodišče.

KONFERENCA BALTSKIH DRŽAV

RIM, 14. marca. Reuter. Rimski radio poroča, da potujejo danes zunanji ministri Litve, Letonske in Estonske v Rigo, kjer se snidejo k skupni konferenci. Na konferenci bodo razpravljali o mednarodnem položaju v zvezi s finško-sovjetskim mirom.

SMRT FILMSKE IGRALKE

BERLIN, 14. marca. DNB. Znana filmska igralka La Jana je včeraj tu umrla za nasledki gripe. Bila je stara 30 let.

Maribor, 14. marca.

Banovina Hrvatska je postala stvarnost, ki kaže že danes vse značilnosti svojih realizatorjev. Predmet mnogih publicističnih razpravljanj in raznih političnih akcij je predvsem obseg bodoče srbske edinice. Pri tem sta posebno pereči vprašanji Bosne in Vojvodine. Mnogo manj se govori o oživotvorenju slovenske edinice, ki se v splošnem ne smatra niti za posebno nujno niti ne za bog ve kako zapleteno vprašanje, ki se bo moglo enostavno rešiti takrat, ko bodo rešena ostala sporna vprašanja. In vendar prinaša bodoča realizacija banovine Slovenije mnogo važnih problemov, kljub sicer nespornemu teritorialnemu obsegu. Potrebno je, da jih spoznajo tudi najširše plasti slovenskega naroda ter narekujejo tudi njihovo primerno rešitev.

Dr. Andrej Gosar pravi v svoji razpravi o bodoči banovini Sloveniji: »V sedanjih težkih dneh ravno mi Slovenci ne smemo biti le pasiven, trpen objekt vladanja in upravljanja, brez pravega sodelovanja in prave soodgovornosti, marveč moramo zaživeti posebno močno narodno in politično življenje, moramo postati zares živ in aktiven ud državnega organizma.« Da bomo to dosegli pa ni dovolj ta ali ona formalno zakonska sprememba, dasi bi morebiti prinesla enakopravnost slovenski edinici. Če bi pri tem delu sodelovala le ozka skupina pooblaščenih dogovarjalcev, bi tako važna sprememba ostala več ali manj samo formalna, »v močno narodno in politično življenje« se ne bi dala priključiti. Popolnoma izkaženo pa bi bilo to delo, če bi bilo prepuščeno le eni sami stranki ter bi postalo tako zgolj predmet strankarske politike.

Vprašanje naše enakopravnosti v odnosih z ostalimi narodnimi individualnostmi v skupni državi pa ni edino, pri katerem morajo sodelovati ravno najširše množice slovenskega naroda. Vsak dan nam prinaša nova zamotana vprašanja, k omim, ki jih je zavozlala že preteklost. V današnjem svetu tudi mi ne moremo ostati zavezanih oči in se brez kompasa izročiti valovom, ki pljuskajo od vseh strani. Zato moramo življenje svoje svobodne in enakopravne edinice urediti tako, da bodo v njej vzniknile vse prej v prisilnem oklepu hirajoče narodne sile. Za tako sprostitvev je nujen pogoj popolna demokracija.

Svobodno ureditev zahteva tudi pestra socialna in gospodarska struktura Slovenije. Izrazit kmečki značaj imajo predvsem Prekmurje, Slov. gorice, Ptujsko polje, Haloze in Bela krajina. Drugje imamo spet industrijska področja s staro delavsko tradicijo poleg onih, ki so nastala komaj pred kratkim v prej čisto kmečkem področju. Izrazita področja predstavljajo jeseniško, kranjsko, trziško, donžalsko-kamniško, rudarska področja v Trbovljah, ob Meži, industrijska okolica Maribora, Celja, Ljubljane itd. V večini področij se borita kmečki in industrijski značaj. V bodoči slovenski edinici bo torej treba upoštevati tudi posebnosti te preste razpodeljenosti slovenskega gospodarstva po geografskih področjih. Posebne zahteve postavlja tudi različna politična in kulturna preteklost posameznih pokrajin n. pr. Prekmurja.

Tudi skrb za Slovence izven meja bodoče slovenske edinice ne bi smeli nikdar zanemarjati. Ustroj te edinice in skrb za njih, bi morala biti stalno privlačna sila za vse raztresene množice slovenskih delovnih ljudi po svetu.

Slovensko politično življenje bo res plodovito in sposobno za reševanje vseh gospodarskih kulturnih in socialnih vprašanj, če bo temeljilo na demokratizaciji javnega življenja. Možnost sodelovanja v političnem življenju morajo imeti tako slovenski inteligenat, kot kmet, viničar ali rudar in kovinar. Vsaka rešitev proti taki demokratizaciji in proti življenjskim interesom tudi ene same plasti slovenskega naroda, bi bila škodljiva celotnemu narodnemu življenju in razvoju. Samo tako bodo sproščene vse ljudske sile za smotno in pospešen boj z edinim ciljem — boljšo narodno bodočnost.

BORZA. Curih, 14. marca. Devize: Beograd 10, Pariz 9.50, London 16.77, New York 446, Milano 22.52, Berlin 178.75, Praga 5.50, Sofija 3.30, Budimpešta 79½, Atene 3.55, Bukarešta 3.40.

Turki se boje sovjetskega sunka na jug

ANKARA, 14. marca. Exchange Telegraph. Sklenitev miru med Finsko in Sovjetsko zvezo je bila sprejeta v Turčiji z mešanimi občutki. Splošno prevladuje prepričanje, da je sedaj sovjetska bojna sila na severu osvobodena in jo bo mogoče porabiti za pritisk na jugu. Ni zato izključeno, da bo Sovjetska zveza pričela že v bližnji bodočnosti akcijo za uredničenje svojih ciljev na evropskem jugovzhodu in na Bljznem vzhodu. Zaradi tega mora biti Turčija sedaj še dosti bolj čuječna, kakor je bila doslej. V tem smislu se posvetovanja med zastop-

niki Turčije in zaveznikov stalno nadaljujejo. Turški zunanji minister Saradzoglu je sprejel sedaj angleškega letalskega maršala sira Mitchela in vrhovnega poveljnika francoskih letalskih sil na Bljznem vzhodu generala Janota. Pri sprejemu sta bila navzoča tudi angleški in francoski poslanik. Utrjevanje turške meje na Kavkazu in v Evropi se nadaljuje z vso naglico. Utrjevanje v Evropi vodi posebna zavezniška komisija strokovnjakov, ki je nameščena v Carigradu v posebni palači.

Japonci ukinejo vse koncesije

TOKIO, 14. marca. Exchange Telegraph. Japonski zunanji minister Arita je izjavil, da se Japonska pripravlja na ukinitvev vseh eksteritorialnih pravic na Kitajskem, kadar bo sestavljena nova kitajska osrednja vlada v Nankingu. Po tej ukinitvi se bodo likvidirale vse tuje kon-

cesije na kitajskem ozemlju, ki pripadajo predvsem Angliji, Franciji in Zedinjenim državam Severne Amerike. Ta izjava je zbudila v diplomatskih krogih veliko pozornost, ker bi tak korak pomenil nov oster konflikt na Daljnem vzhodu.

Sumner Welles se vrača v Rim

LONDON, 14. marca. Havas. Rooseveltov odposlanec Sumner Welles je končiral včeraj z Lloydom Georgeom, ministrom za dominione Anthonyjem Edenom in ministrskim predsednikom Chamberlainom. Pri vseh razgovorih, ki jih je imel z angleškimi državniki in politikmi, se je Sumner Welles prepričal, da je mnenje Anglije glede na sedanjo vojno in njene cilje povsem enotno in ni nobenih

diferenc niti med vlado niti med opozicijo. Z včerajšnjimi konferencami je bila misija Sumnerja Wellesa v Londonu končana in je zato davi odpotoval čez Pariz v Rim, kjer se bo v soboto znova sešel pred vrnitvijo v Ameriko z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem in zunanjim ministrom grofom Ciano. Sumner Welles bo ostal v Rimu dva dni.

Indijski atentat v Londonu

LONDON, 13. marca. Reuter. Na sestanku »Vzhodnoindijske družbe« je neki Indijec začel streljati na visoke angleške uradnike. Ubil je 75letnega sira Michaela Dwyerja, ki je bil pred leti vojaški poveljnik Pundžaba, ranil pa je tri druge ugledne osebnosti: lorda Zetlanda, ki je državni podtajnik za Indijo, sira Louisa

Daneja, bivšega tajnika indijske vlade ter lorda Lamingtona, bivšega guvernerja Bombaja. Zadnja dva sta dobila krogli v roke. Atentatorja, ki je neki Indijec, so prijeli, ko je poizkušal pobegniti. Danes bo sojen pred prekim sodom. Motiv atentata je političen.

Italijanske priprave za vsak primer

RIM, 14. marca. Podtajnik vojnega ministrstva general Soddu je v parlamentu naglasil, da so zunanji dogodki diktirali temeljno reorganizacijo italijanske vojske. Pojačane so kadrovske posadke, tako tudi število specializiranih čet. Uveden je bil nov način v častniško napredovanje. Pod zastave je pozvanih nad milijon ljudi. V gospodarskem pogledu ima Italija pripravljen nadaljnji milijon mladih ljudi, ki so sljajno opremljeni. Pri generalnem štabu sta ustanovljeni dve mesti podtajnikov, 132 bataljonov fašistične milice je zlitih v sestav redne vojske. Obrambna organizacija severne Afrike in Dodekaneza je bila predmet posebne pozornosti. V obmejnih utrdbah kraljevine se je povečalo število »čuvar-

jev meje«. Vse meje polotoka so pojačane, prav tako v Libiji. V Padski nižini so pripravljene velike vojske oklopnih edinic in pehote. Vse to ima za cilj, da vojska takoj stopi v akcijo, če bi bilo potrebno. Polkrožni venec utrd v Alpah predstavlja značilen branik. Sistem utrd ni treba smatrati za strokovnjaški, temveč kot dopolnilo prirodnega sistema obrambe. Te meje smo že davno utrdili, ker smo bili prepričani, da morajo biti utrdbe in prehodni močnega naroda nedosegljivi. Dolžnost nam je velevala, da smo postavili ta branik. V vsakem primeru pa čaka vojska na »ducejev ukaz«. Vladi in vojski je priredila skupščina dolgo trajen aplavz.

Nova napetost med Rusi in Japonci

TOKIO, 13. marca. Reuter. Japonsko-sovjetski odnošaji so postali takoj po zaključitvi vojne s Finsko najslabši. Tokijski listi pričakujejo ponovne sovjetske pomoči Kitajcem ter novih obmejnih incidentov v Mandžuriji.

NESREČA NEMŠKEGA PARNIKA

KODANJ, 14. marca. DNB. Nemški parnik »Eschenheim« se je na poti iz Bremana v Oslo potopil, in sicer nekako 20 morskih milj pred svetilnikom v Rudsberghudu. Od 33 članov posadke se jih je rešilo samo 25. Dva težje ranjena mornarja sta umrla takoj po rešitvi. Reševanje je otežkočal vihar s snežnim metejem.

VEČERJA V LONDONU

LONDON, 14. marca. Havas. Francoski častniki, ki so v Londonu kot zveza, so bili sinoči na večerji, katero so jim priredili angleški poslanci-vojaki. Navzočen je bil tudi letalski minister Kingsley Wood.

STALNO NAPREDOVANJE ANGLEŠKE VOJSKE

LONDON, 14. marca. V zvezi z včerajšnjo izjavo ministra Olivera Stanleja gle-

Domači zapiski

Velik zbor SDS v Slav. Brodu

V Slavonskem Brodu se vrše velike priprave za zbor Samostojne demokratične stranke, ki bo v kratkem času sklican. Na zbor bodo prišli tudi minister dr. Budisavljevič ter senatorja Vilder in Kosanović.

Dr. Maček v avdienci

Podpredsednik vlade dr. Maček je bil včeraj ob 11. sprejet od kneza namestnika Pavla v avdienci. Pri predsedniku HSS se je oglasila tudi večja deputacija srbskih kmetov iz okolice Beograda.

Izjava dr. Dinka Puca

»Slovenec« je v včerajšnji številki objavil pismo, ki sem ga pisal nekaterim svojim prijateljem in ki se glasi: »Spoštovani gospod! Kakor ste mogli razbrati iz dnevnega časopisja, se pripravlja obnova radikalne stranke, v katero vstopajo vse skupine, pa tudi JRZ, seveda brez klerikalcev. Stranka bo imela nalogo, da skupno s HSS končno uredi državo. S tem se Slovincem nudi edinstvena prilika, da pripomoremo naprednim ljudem ponovno do politične veljave. Če zamudimo to priliko, bomo v samostojni Sloveniji izročeni na milost in nemilost klerikalcem. Zaradi tega vas vabim, da pristopite v naš krog. Če se strinjate, mi to sporočite, na kar vam pošljem podrobnejša pojasnila. Če pa ne, ne zamerite, da sem vas nadlegoval. Z odličnim spoštovanjem — dr. Puc.« Priznavam, da sem pisal taka pisma. Ker pa žal nisem mogel pisati vsem, ki pridejo v poštev, prosim vse napredne Slovence, naj smatrajo objavo v »Slovincu« za povod, da odgovorijo na poziv pozitivno. »Slovenec« se pa zahvaljujem, da mi skuša prihraniti delo in znanke. — Dr. Dinko Puc.

O svobodi tiska in hujskačih

»Neki srbski politiki in kulturni delavci, med njimi Slobodan Jovanović, smatrajo za posebno važno, da se v sedanjem času in ob tem razpoloženju da popolna svoboda tisku. Hrvatoma ni bilo za časa največjega pritiska na njihovo nacionalno življenje in obstoj dopuščeno niti piskniti v novinah. Tedaj so bili isti elementi, ki vstajajo zdaj proti sedanjemu stanju, odločni zagovorniki strogega režima v tisku. Zdjaj bi ti nasprotno hoteli, da se jim omogoči še večje hujskanje. Mi te stvari ne posmatramo z izključno hrvatskega gledišča, ker vemo, da je ni sile, ki bi nas mogla izriniti in ki bi nam mogla preprečiti ustvaritev naših narodnih pravic. Zato gledamo na to stvar s stališča interesov države kot celine in s stališča interesov srbskega naroda. Resno sumimo v to, da bi nadaljevanje taksnega hujskanja bilo v interesu države in srbskega naroda. Pri Hrvatih bi to lahko zbudilo samo nezaupanje v državo in v možnost sodelovanja s srbskim narodom. Srbski politiki in kulturni delavci se morajo zavedati odgovornosti, ki jo s svojim delom prevzamejo. Hrvati so pokazali dobro voljo in če ta ne bo spoštovana, ne morejo biti odgovorni za posledice.« (»Hrvatski dnevnik«).

Smisel in vloga srbstva

»Napred« piše: »V zadnjih dvajsetih letih je srbski nacionalizem trpel, ker niso našli zanj nove vsebine, družabne in politične dinamike, ki bi ga v povezanosti s starimi vrednotami usmerila v plodno in sigurno smer. Smisel srbskega nacionalizma je v širokogrudnosti, toleranci, zaupanju v svojo moč in razumevanju ožjih in širših stvarnosti, v katerih se ima izraziti. Lahko je dinamičen in ustvarjajoč samo, če bo vzgiban po teh plemenitih in močnih zagonih črpal svoje sile in besede v demokratskem gibanju za samoupravo in si prizadeval, zboljšati gospodarsko in duševno življenje v svobodni in neodvisni zajednici. Vloga srbstva je, da se odločno in pošteno postavi na čelo vseh sil Jugoslavije, ki si prizadevajo za moralni prerod države.«

Dvanajstletna opozicija SDS

V četrtem odstavku včerajšnjega našega uvodnika je tiskarski skrat zamenjal številki 20 za 12. Poznavalci političnih razmer so to napako lahko že sami popravili, ker je znano, da je SDS bila v opoziciji 12 let, praden je stopila v sedanjo vlado.

»Svetovni rekord v britju je postavil v Subotici Hrvat Geno Kolar. Na tekmi jugoslovanskih brivcev je gosta obrnil v 13 sekundah.

Novice

Razbojnik Hace končno v rokah pravice

Po dramatični borbi z dvema stražnikoma in gostilničarjem je bil aretiran in uklenjen v Kranju

Celje, 14. marca.

Po umoru orožniškega podnarednika Medena v Hudini pri Celju je za razbojnikom Antonom Hacetom izginila vsaka sled. Okoli njegove osebe so se spletle sicer fantastične vesti, ki pa niso odgovarjale resnici. Razbojnik se je, kot smo že poročali svoičas, prethotopil skozi Savinjsko dolino čez Vransko na kranjsko stran, kjer je kasneje preko Domžal zašel v okolico Kranja. Tu je sinoči končal svoje pot ter padel končno v roke pravice.

Sinoči okoli 22. ure se je pojavil v Kranju razbojnik in morilec Anton Haca. Oglasil se je v gostilni Hrovatin ter povpraševal gostilničarja po nekem svojem znancu Stremletu. Gostilničar je v poznem večernem gostu takoj spoznal Hacetu ter poslal nekoga fanta na stražnico. Sam pa je medtem zadrževal Hacetu za oblubo, da bo takoj prišel omenjeni Stremle. V tem hipu sta stopila v gostilniško sobo dva stražnika, ki sta pozvala Hacetu, naj se preda ter mu napovedala aretacijo. Haca je na ta poziv bliskovito izvlekel iz žepov dva samokresa ter pričel streljati proti stražnikoma in gostilničarju, ki so hoteli razbojnika ukleniti. Strelji so zadeli oba stražnika, Medleta in Kremžarja, v noge, do čim je dobil gostilničar le laže praske na vratu. V sobi, ki je odmevala od streliv,

se je razvila borba na življenje in smrt. Stražnika sta, kljub temu da sta bila ranjena, vztrajala ter s pomočjo pogumnega gostilničarja končno ukrotila pobesnelega razbojnika ter ga zvezala. Poleg nekaterih drobnarij so našli pri njem tri nabite samokrese. Oba ranjena stražnika so nemudoma prepeljali v ljubljansko bolnišnico. V Ljubljano pa so tudi prepeljali pod nadzorstvom močne eskorte

uklenjenega Hacetu.

Tako je naposled za rešetkami razbojnik in morilec, ki je dolgo dobo strahoval cele pokrajine ter spravljial ljudi spričo svojega drznega postopanja v pravo paniko. Z njegovo aretacijo bodo verjetno pojasnjeni mnogi vdomi in pa tudi nekaj reparskih umorov, ki so se zgodili v zadnjem času v Savinjski dolini.

Ali se bo modra galica pocenila?

Letos 30. junija poteče dogovor med kemično tovarno za pridelovanje modre galice »Zorka« in državo, ki je bil sklenjen 1930. in s katerim se je država obvezala, da bo uvedla carino na modro galico, in sicer 12 zlatih dinarjev na 100 kg, medtem ko se je tovarna »Zorka« obvezala, da ne bo prodajala dražje modre galice, kakor je njena cena na angleškem tržišču plus prevoznih stroškov iz Anglije.

Ker uporabljata danes tovarna »Zorka« za proizvodnjo modre galice domači baker in domačo žvepleno kislino, a si še vedno zaračunava stroške prevoza iz Anglije, so kmetijske družbe in organizacije zahtevale, da tovarna ne zaračunava več stroškov prevoza iz Anglije. Zadeva je prišla pred leti celo pred dr-

žavni svet. Ta se je postavil na stališče trgovskega ministra, po katerem se dopušča zaračunavanje prevoznih stroškov iz Anglije, vendar pa ni hotel visoko obdavčiti angleške modre galice, ker je njena kvaliteta boljša od domače.

Akcijski odbor za združeno proizvodnjo modre galice pa je na prvi seji 6. decembra lani preko kmetijskih zbornic zahteval reguliranje cen modre galice. Včeraj je bila v Beogradu v ministrstvu za trgovino in industrijo konferenca industrijskih krogov, kmetijskega ministrstva in zbornic, na kateri pa ni prišlo do sporazuma zaradi znižanja cen modre galice. Verjetno je, da bo cena modre galice določil ali minister za trgovino in industrijo ali pa ministrski svet.

Kaj bo s cesto Maribor-Fram?

Naravnost nesmiselno bi bilo ponovno prikazovati, v kako mizernem in nemožnem stanju se nahaja odsek drž. ceste od Maribora pa do Slovenske Bistrice. To vedo najbolje sami vozniki in avtomobilisti, ki trpijo na vozilih ogromno škodo. Upravičene in ogorčene pritožbe so se doslej lajšale z obljubami, češ da se bo cesta v najkrajšem času, toda najkasneje do letošnjega poletja temeljito popravila in v odseku Maribor-Fram celo asfaltirala. Javnost je sicer te namere toplo pozdravljala, saj bi bila s tem vzpostavljena najvažnejša prometna žila in zveza severne Slovenije z ostalo Slo-

venijo in državo.

V to svrhu so bile že licitacije ter tudi odobren v drž. proračunu tozadevni kredit. Te dni pa smo dobili informacije, da se bo milijonski kredit, namenjen in odobren za asfaltiranje omenjenega cestnega odseka, uporabil za gradnjo neke druge ceste v okolici Domžal proti Gorenjski. Zakaj je prišlo do tega prenosa kredita na nam ni znano. Ne oziraje se na to, ponovno ključimo, da je treba nemudoma to cesto popraviti!

VODE NARASČAJO...

Južno vreme zadnjih dni je na mah stalilo ves sneg, ki ga je še precej ležalo po obrežnih travnikih Dravinje, Breznice in drugih potokov. Zato so se struge teh rek in potokov naenkrat napolnile do vrha in je voda ponekod vdrla že tudi na travnike in jih poplavlila. Mnogo vode je prihrumelo s Pohorja. Škoda voda ne bo napravila. Poljčanska elektrarna je vsa v vodi in so bili včeraj v Poljčanah brez električne luči. V vodi je bila tudi cesta na Sp. Poljčane in nekaj prehodov doli proti Studencam in Makolam. Dravinja še narašča.

K VČERAŠNJI OBSODBI KARLA DOBERŠKA

Včeraj smo tik pred zaključkom lista na kratko objavili razsodbo, ki je bila izrečena nad bivšim poslancem Karlom Doberškom in njegovimi soobtoženci. Poročilo izpopolnjujemo v toliko, da je bil Doberšek oproščen obtožbe glede čl. 1 in 3 zakona o zaščiti države ter obsojen samo po čl. 4 in 5. Po razsodbi je drž. tož. Punčuh prijavil revizijo in priziv, nakar je veliki kaz. senat, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Turato, sklepal ter končno tudi predložil, da se Doberšek in soobtoženi Vavč do pravomočne sodbe izpustita iz preiskovalnega zapora. Branilec obtoženih dr. Pretner je prav tako prijavil revizijo in priziv.

VINSKA RAZSTAVA V LJUTOMERU

Vinarska podružnica v Ljutomeru je pripravila v forek 12. marca v Zavratnikovi dvorani vinskno razstavo, na kateri so vinogradniki iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradganskega in škrigovskega vinskega okoliša razstavili 187 vrst vinskega pridelka. Razstava je dosegla svoj namen, bilo je sklenjenih tudi precej kupcij s strani vinskih kupcev, ki so prišli na razstavo iz Ljubljane, Celja, Maribora, s Koroškega in celo iz Hrvaške. Prvo nagrado za najboljšo razstavljeno vino je dobil vinarški nadzornik g. Zaba vavrik, in sicer v obliki 100 kg modre galice, ki jo je podarila tvornica galice »Soluce«.

Celje

c Tečaj za kmetijsko knjigovodstvo bo v Celju na okrajnem načelstvu v petek ob 9. dopoldne.

c Meškovo dramo »Matl« uprizorijo dijaki celjske realne gimnazije v petek ob 20. v Mestnem gledališču.

c Opozorilo! Za velikonočne počitnice kupite ugodno pri Romih & Kramer, Prešernova 8.

c Južno vreme je tudi po našem mestu razmeščalo nekatere netlakovane ulice, iz katerih ni bil pravočasno pospravljen sneg. Po teh ulicah, ki jim prednjačita posebno Vodnikova in Askerčeva, se sedaj pretaka blatna brozga. Posebno je v slabem stanju Vodnikova, kjer so v zimni napravili kanalizacijo in je še ves teren razmeščen. Mestna občina naj s takih ulic postrga blato, saj ima delavcev za taka dela dovolj.

c Umrla sta na Mariborski cesti 3 85 letna zasebnica Helena Kubišta, na Cesti na grad pa sin postržnice Jožef Zohar.

c Dve nesreči. 83letni dninar Rok Verk iz Kačjega dola pri Sv. Petru na Medvedovem »sehu« je pri ležanju na peči zadobil hude opekline po hrbtu. 9letni sin malega posestnika Ciril Zeleznik iz Polan pri Rečici ob Savinji je padel in si zlomil roko.

c Vlom. V noči na sredo je neki vlomilec vlomil v pisarno Ivrčke »Jugopromet« na Krekovi cesti in odnesel nov pisalni stroj znamke Torpedo.

Plus

7 novih mestnih svetnikov

V ptujskem mestnem svetu prihaja do čestih izprememb. Tako so spet predvčerajšnjim spet podali ostavko: primarij dr. Aleksander Kuhar, dr. Milan Zupančič, Alojz Zorčič, Franc Vavpotič, Jakob Zavrtnik, Karel Sima in Ernst Ferdinand. Na njihova mesta je banska uprava imenovala dr. Vladimira Breznika, geometra Pavla Križaja, pos. Ivana Toplaka iz Rabelje vasi, peka Ivana Kozela, pos. Feliksa Meška iz Brega, tapetnika Alfonza Kaisersbergerja in delavca Ivana Prosenjaka iz Budine. Zaprišeženi so bili v torek, 12. marca. Izvedeli smo, da je tudi novo imenovani svetnik pek Ivan Karel že podal ostavko.

p Jutri ob 20. uri bo v Mestnem gledališču premiera »Vzgojitelja Lanoval«, ki ga je napisal nemški pisatelj Oton Ernst. Klasično delo je važen doprinos o učiteljstvu in reformatorskem vzgojnem delu.

p Nesreči. Poštni uslužbenec Franc Skaza si je na poldnevci zlomil nogo. — Pevec Terezija iz Koga si je pri sankanju zlomila roko.

Ostri očitki Hrvatov na račun slovenske politike

Osiješki »Hrvatski List« primaša pod naslovom »Nekoliko besed na naslov Slovencev« uvodnik, v katerem pravi med drugim: »Dr. Mirko Kosič, vseučiliški profesor in član glavnega odbora radikalne stranke je dejal v nedeljo v predavanju, obdržanem v Novem Sadu: »Bodimo iskreni, Beograd je smatral, da je treba s Slovenijo držati v šahu Hrvatsko. Zaradi tega je bila Slovenija tako favorizirana in prišla do tako velikega vpliva v državi.«

»Politika obeh slovenskih taborov, »naprednega« kakor bi reklo »Jutro« in onega, ki mu je na čelu dr. Korošec, je bila vse, samo ne lojalna do hrvatskega naroda. To velja onako za dr. Kramerja, kakor za dr. Korošca. Večjih izprememb v zadržanju teh slovenskih politikov še ni. Bog zna, ali bo sploh kdaj prišlo do njih. Stranka dr. Korošca je še vedno v JRZ. Ta politična formacija je imela v času onufka, kakor sedaj, svrhu, držati Hrvatsko v šahu, kakor trdi dr. Kosič. Grupa dr. Kramerja ostaja še dalje v

JNS, srbijanski stranki, a samo zato, da bi preko nje imela kak politični vpliv ter danes ali jutri prišla na oblast.

Takšno zadržanje slovenskih taborov ni slučajno. Vse do nedavnega je ono predstavljalo največji »oportunistem« na škodo Hrvatov, zdaj se pa z njim skuša zaustaviti tok zgodovinskega razvoja, po katerem, kadar bo završen, ne bo več mogoča dosedanja slovenska, lahko rečemo, nečastna politika!

V enem se dr. Kramer in dr. Korošec vendar varata: Jugoslavija ne more ostati urejena tako, da bi vodstvo takšne politike iz Ljubljane bilo mogoče. Ko smo prečitali pred dnevi uvodnik v »Jutru«, smo dobili nov dokaz, da je ta »napredni« slovenski tabor še dalje nešen po idejah, vreden z moralnega stališča največje obsodbe. Ali misli dr. Kramer, da se bo hrvatski narod ravnal po njegovih željah? Da je tako delal v preteklosti, bi bilo tako, kakor je bilo. Dr. Kramer in tovariši bi bili, čeprav ne predstavljajo politično ne moralno z vsemi

Ljubljana

a Mestni preračun odobren. Finančni minister podpisal in odobril mestni preračun v celoti. Hkrati je finančni minister odobril tudi pravilnik o izvrševanju preračuna z vsemi določbami o pobiranju mestnih davščin. Tako je Ljubljana med 72 jugoslovanskih mestih dobila druga v tej dolgi vrsti odobritev trdne podlage in programa za delo mestne uprave v prihodnjem preračunskem letu.

o Na kmetijski šoli v Sv. Juriju ob juž. zel. bo v maju tečaj za travniške pomočnike. Prijave sprejema občina do 15. marca.

o Nakupovanje vina in žganja. »Prizad« bo pričel z nakupovanjem vina in žganja. Odkupila se bodo sveda samo prišna vina brez napake in ki niso mešana s šmarnico. Prijavitelji zato količino vina in žganja ter ceno in kje bodo na razpolago kleti, kjer bi se nakupljeno vino začasno shranilo. Tudi je treba imeti na razpolago potrebne sode. Prijave sprejemajo občine do 15. I. m.

n Velika poplava je nastala v Virovitici ter povzročila med prebivalstvom strahovito paniko. Naraslo vodstvo je terjalo tudi eno človeško žetev.

n Ogromen požar pri Ogulinu. V okolici Ogulina je izbruhnil strahovit požar, ki je uničil 19. luš in 16 gospodarskih postopij. 132 ljudi je ostalo brez strehe in brez vsega.

n 600 krojaških pomočnikov stavka v Zagrebu. Ker jim mojstri niso hoteli povisati plač, so pomočniki vztrajali v stavki. Razumljivo je, da imajo krojači z ozirom na Veliko noč ogromno škodo.

n Sinjsko in Neretvansko polje bodo v kratkem pričeli izsuševati. V ta namen so oblasti že nakupile vse potrebne priprave in stroje.

OGLASE

za velikonočno številko
»Večernika«, ki bo imela

32

strani in ki bo štiri dni v
rokah naših čitateljev,
oddajte v najkrajšem času!

svojimi pristaši niti dvajsetino hrvatskega naroda, sogospodarji na Hrvatskem in terorizirali hrvatski narod. Kakšno pravico pa imajo Slovenci vobče, pa njihovi politiki, ki so se najblaje rečeno, nelojalno zadržali proti hrvatski narodni stvari, vplivati na življenje hrvatskega naroda? Morda v tem, da so mnogi Hrvati stradali, medtem ko so slovenski politiki bili na oblasti? Ali v tem, da so tisoči Slovencev našli gostoljubje na Hrvatskem?

»Samozavest«, s katero nastopa dr. Kramer, je odraz mišljenja, ki onemogoča, da si človek predoči povsem novi svet, ki nastaja okrog njega. Nepričaka je v tem, ker slovenski narod po večini še vedno ne sprevidi, da politika, ki jo vodijo ljudje njegovega zaupanja, mora končno končati le škodljivo za interese Slovenije. O tem smo globoko prepričani, a o tem se bo prepričal tudi slovenski narod, če bo sledil politiki, ki jo je v nekaj besedah tako dobro označil dr. Mirko Kosič.

Maribor

Napredek in razmah obmejnega gasilstva

Nedavni občni zbor gasilske župe za Maribor levi breg je pokazal prav lepe uspehe gasilstva v obmejnih krajih. Ko so pred 10 leti postavljali temelje današnje gasilske župe, je bilo gasilstvo sicer v razvoju, vendar se ni moglo v okraju Maribor levi breg prav razvijati, ker ni imelo prave matice, ki bi skrbelo za razmeram potreben porast čet. Takrat je imela gasilska župa samo 6 čet, ki so bile včlanjene nekaj časa v radgonski gasilski župi, kasneje pa v gasilski župi Maribor desni breg. Desetletno prostovoljno nesebično gasilsko delo pa je bilo kronano z velikimi uspehi. Župa ima sedaj 17 gasilskih čet s 674 pripadniki in tisoči podpornikov te človekoljubne organizacije. Poudariti je treba, da je le popolna sloga med župnim vodstvom in vodstvi gasilskih čet doprinesla uspehe. Sam starešina g. Srečko Krajinč, ki je o vsem tem poročal, je trdil na občnem zboru, da niso poznali in tudi nočejo priznati nobenih vplivov od bilo katere strani, ki bi škodovali našemu gasilskemu napredku. Naloga vseh je skrb, da se bo gasilstvo na naši severni meji razvijalo kakor doslej v pravcu gasilskih načel ter se utrjevalo v narodnem duhu. Vsak gasilec mora biti popoln mož in propagator narodne zavesti! Besede požrtvovalnega starešine gasilske župe Maribor levi breg so naletele na splošno odobravanje.

Zanimivo je bilo tudi poročilo župnega tajnika g. Albina Ambrožiča, ki je poročal o tehničnem napredku obmejnega gasilstva. Obmejne gasilske čete imajo 9 motornih in 17 ročnih brizgaln, 5

avtomobilov in 7 drugih vozov ter 8 gasilskih domov. Skupno premoženje obmejnega gasilstva znaša 940.356 din. Čete so gasile lani pri 33. požarih ter preprečile za okoli 2.400.000 din škode. — Najstarejše čete pri župi so Sv. Lenart 66 let, Sv. Trojica 65 let in Kamnica 50 let. Gasilska župa je priredila lani več tečajev in predavanj, ki so dosegla prav lepe uspehe. Skrb za strokovno in kulturno izobrazbo je treba župi posebej priznati in poudariti, da je vzrok lepih doseženih uspehov v slogi in skupnosti, ki vlada v gasilski župi.

Čuvajmo naše morje!

Sinoči je bil pri Povodniku občni zbor mestne organizacije Jadranske straže, ki ga je vodil podpredsednik g. prof. Sila. Uvodoma je pozdravil zastopnika mestne občine ravnatelja Rodoška, zastopnika oblastnega odbora JS g. Janka Pirca, zastopnika mestne strelske družine g. Mohorja, zastopnika krajevnega odbora JS železničarjev g. Pileja, g. Marina Kralja kot zastopnika Jadrana-Nanosa ter g. Povodnika za Društvo mornarjev.

Sledilo je izčrpno poročilo tajnika prof. Bizjaka, ki je poudarjal, da je mestna JS v preteklem letu delovala na organizacijskem in propagandnem polju. Naštel je vse družabne prireditve JS, ki so moralno in materialno zelo uspeli. Jadranska straža skrbi tudi za zdravje siromasnih otrok. Vsako leto pošilja v dom JS v Bakru večje število otrok, ki se vračajo okrepljeni in polni navdušenja za

Pri volitvah je bila z velikim odobravanjem izbrana naslednja župna uprava: Srečka Krajinč (Pesnica), starešina, Ernest Golob (Sv. Trojica) nam. starešine, Albin Ambrožič (Maribor), tajnik, Franjo Vavpotič (Zg. sv. Kungota) blagajnik; odborniki: Josip Bauman (St. Ilj), Janko Kostanjšek (Sv. Martin), Franc Breznik (Sv. Ana), Franc Buhleitner (Selnica); nadzorni odbor: Košenina Vlado (Sv. Lenart), Šuman Anton (Sv. Marjeta), Fluher Ivan (Sv. Peter), Toplak Gregor (Sv. Martin) in Zorko Vinko (Sv. Benedikt).

naše lepo in bogato morje. Mestni odbor JS šteje 538 članov, med katerimi je 231 rednih.

O finančnem delovanju organizacije, ki je bilo zelo razgibano in zadovoljivo, je poročal blagajnik g. Silvo Rode. Po poročilu nadzorstva g. ravnatelja Dolenc so bile volitve, pri katerih je bil izvoljen tale odbor: polkovnik Peter Kiler, predsednik, ravnatelj Ivančič, I. podpredsednik, prof. Sila II. podpredsednik, prof. Bizjak, tajnik, Silvo Rode, blagajnik; odborniki: dr. Turato, dr. Tomšič, Španger, kapetan Čanjevac, Povodnik, Kus, Klemenčič, Brandner, prof. Rihter in ga. Pinterjeva. V nadzornem odboru so ravnatelj Dolenc, Ajdišek in Kravos.

Zborovalci so odposlali vdanostno brzojavko kraljevemu domu, nakar so govorili zastopniki društev.

m železničarji, ki so bili nastavljeni po letu 1923 pa se jim ne štejejo službena leta za napredovanje in pokojnino, ki so jih prebili pri železnici pred nastavitvijo, imajo sestanek v petek, 15. t. m., ob pol 15. v dvorišni dvorani na Ruški cesti 7.

m Protidraginski šhod drž. uslužbencev in upokojencev bo v nedeljo, 17. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma ob pol 11. uri.

m Mestna Strelska družina ima občni zbor 28. t. m., ob 20. v lovski sobi hotela „Orel“. Strelci in prijatelji vabljani!

m V spomin prof. Majcena sta g. dr. Lipold in soproga darovala 200 din za počitniški dom Kraljice Marije na Poh.

m Rabuka na Pobreški cesti. Pred nekimi bifejem na Pobreški cesti sta se včeraj stepla dva delavca. Zabliskal se je nož in 30 letni delavec Nazdračević, je dobil vobdijaj v desno roko.

m Zastopniki tekstilne industrije v Angliji. Večja industrijska podjetja so sklenila, da bodo poslala svoje zastopnike v Anglijo v svrhu dobave različnih tekstilnih surovin, ker so bila pogajanja z Italijo brezuspešna.

m Za las je manjkalo. Ko je včeraj peljala soproga upravnik mariborske bolnišnice ga. Hribarjeva otroški voziček po pločniku mimo Schoberjeve hiše na Kralja Petra trgu se je vsul s strehe snežni plaz in strl streho na vozičku. Le izrednemu naključju je pripisati, da ni bilo katastrofe. Hišni posestniki naj osnažijo strehe!

m Nabiralke cunj med seboj. Ob Dravi v Melju nabirajo ženske odpadke papirja in cunj. Pretekli teden sta se stepla pri tem delu dva nabiralca, včeraj pa je bila tam spet rabuka. Neka nabiralca cunj je s kolom udarila Drašpacher Ivano s tako silo po glavi, da je dobila precej nevarno rano.

m Plašči najnovejši modeli pri „Lama“ Maribor.

m Občni zbor „Zveze gospodinj“ je v petek, 15. marca, ob 20. uri v „Vesni“. Vabljene članice in vse, ki se zanimajo za gospodinjstvo.

m Za koncert APZ iz Ljubljane dvignite rezervirane vstopnice pri „Putniku“ do petka popoldne. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

TRGOVCI — OBRATNIKI!
Poslužite se naših „Velikonočnih voščil“.
Najcenejša in najboljša reklama!

Pritožbe davkoplachevalcev

Zelo markantni so ljudski nazivi za nove tvorbe, ker vsebujejo hkrati nje sončno in senčno stran. Kjerkoli so nastale v mestni okolici in na podeželju na kakšni jasi, ali izseku, odnosno gmajni, nove naselbine, jih ljudstvo radi prvotnega razvoja cest in stavbenega reda navadno imenuje »Abesinija«.

Če je ta naziv za nedovršenost na mestu, pa mora biti na mestu še bolj za del Maribora na desnem bregu Drave, ki je glede cest manj nego Abesinija. Med cestami pa je najbolj zapuščena največ obiskana cesta na Pobrežje in na pokopališča. Tu se pomikajo pogrebi, žalujoči gredo na kraj miru, neštevilni pešci, kolesarji, vozovi, avtomobili, avtobusi in drugo jo oživlja. In kakšna je ta cesta? Mestni občini gotovo ne dela časti! Že pod magdalensko cerkvijo se opaža zapuščenost, saj se tam cedi blato svojevoljno v Taborsko ulico, a ni nikogar, ki bi to nesnago postrgal in odstranil, ali pa cesto vsaj posul. Isto se nadaljuje proti kaznilnici in dalje. Blato, samo blato! Pač se opazi kdaj pa kdaj moža, ki polaga konjske odpadke kraj ceste, toda da bi se dotaknil blata, to še nismo doživeli. In če sreča človeka na tej cesti avto,

Pismo uredniku

Gospod urednik, včeraj se je spet oglašil v Vašem listu neki demagog ter načel vprašanje škode na sadnem drevju, ki jo je letos povzročil zajec. Trdi celo, da je 60% sadnega drevja v Sloveniji uničil zajec. Torej letos ne bomo jedli sadja! Kdo pa je kriv, da je nekaterim posestnikom zajec res obglodal sadno drevje? Tistim 40% posestnikom, ki so drevje zavarovali, ni napravil nobene škode. Ali se kdo javno pritožuje, če mi delajo škodo na sadnem drevju razni drugi škodljivci, ki nimajo tudi dobre pečenke? Ali se je, recimo, že kdo javno pritoževal nad gosenicami? Tistim 60%, ki jim je baje drevje uničeno, pa se prav godi, ker so bili leni, da ga zavarujejo. Za sadje potegniti vsako leto lepe denarce znajo, mislijo pa si, da ni drevja potrebno negovati, ampak naj raste kar samo in naj tudi kar samo od sebe donaja dohodek! Sadjarji pa naj vprašajo tudi občine, koliko dobijo na zakupnih odlovišč in koliko bi občani plačali več davkov, če bi občine ne imele teh lepih dohodkov. Saj še niso volitve, da bi bil zajec že politična oseba! Z odličnim spoštovanjem C. D.

ki seveda drvi brezobzirno z vso možno, čeprav prepovedano brzino, mora dati obleko prati, ker je od nog do glave oškropljena s to cestno brozgo.

Ali niso tostran Drave tudi davkoplachevalci in ali nimajo pravice zahtevati, da mestna občina gleda nanje in skrbi za popravilo cest? Skrajni čas je že, da se Pobreška cesta vendar že tlakuje in uredi tako, kakor je to potrebno za cesto, ki vodi na mestna pokopališča, katera ima v Mariboru prav toliko prometa, kakor Aleksandrova cesta! Če so tlakovali ceste, ki so skoraj brez prometa, ne razumemo, zakaj ravno Pobreško cesto zapostavljajo. —br.

ODPIS DAVČNIH ZAOSTANKOV

Za odpis davčnih zaostankov, taks, davčnih in taksnih kazni do konca l. 1937 naj vložijo vsi, ki se jih tičejo navedene vrste zaostankov, prošnje, ki morajo vsebovati podatke o imovini davčnega zavezanca in izjavo, da imenovani ne poseduje nobene druge premožne ali nepremične imovine. Dokazom, ki jih prošilec po svojem preudarku izbere in prošnji priloži, morata biti priložena zemljiško knjižni izpisek in potrdilo občine o prosilčevem imovinskem stanju. Prošnje so oproščene kolkovine le tedaj, ako davčni predpis v letu 1938 ne presega dne 200. Odpisati se sme davke le, če je zaostanek koncem l. 1937 ugotovljen po doletenih pravilnikih večji, kakor predpis leta 1938. Pri taksah, pri katerih ni letnega predpisa, odpis ni dopusten, če taksni zaostanek ni večji od enoletnega davčnega predpisa. Ako se ugotovi, da more dolжник brez nevarnosti za gospodarski obstanek odplačati del zaostankov, se odpiše zaostanek le delno. Rok za vlaganje prošnje je do 23. marca. Stranke, ki ne morejo dobiti do tega dneva vseh potrebnih prilog, lahko vlagajo prošnje za enkrat brez prilog, ki jih bodo naknadno prinesle.

m Odlikovani so bili inž. Anton Tempelj, glavni inženir Splošne stavbene družbe v Mariboru, z redom sv. Save III., Sergije Milosavljevič, inženir Splošne stavbene družbe, in Ljudevit Rotner, član upravnega odbora istega podjetja, z redom Jugoslovanske krone IV, ter inž. Milavec pri Splošni stavbeni družbi z redom sv. Save IV.

m Zdravstveno šolo v Zagrebu je absolvirala Mariborčan g. Drago Matkovič.
m Pečarski in keramični delavci naj nikar ne hodijo iskat dela v Beograd, ker so tamošnji delavci trenutno v mezdnem gibanju za kolektivno pogodbo.

† Gabrijel Majcen

V Mariboru je zatisnil oči eden izmed onih narodnih borcev, ki so že pred vojno stali na našem ogroženem ozemlju trdno na braniku Slovenstva — profesor v pokoju Gabrijel Majcen. Pokojni, ki je bil tudi častni član košaške občine, se je rodil v Mariji Snežni kot sin zavednega narodnega učitelja Majcena. Znano je njegovo narodno delo v predvojni dobi, prav tako pa njegovi zgodovinski članki o Mariboru in Spodnji Štajerski. Pokojni je bil strokovnjak v vinogradništvu ter je napisal prenekatero strokovno razpravo. Bil je nad 30 let blagajnik Spodnještajerske posojilnice. Zapustil je ženo, sina Stanka Majcena, podbana in pesnika, sina Gabrijela, inspektorja Jug. Lloydja v Splitu in hčerko Anico, ženo znanega mariborskega notarja Asiča.

m Nočna lekarniška služba. Od 9. do vključno 15. t. m.: Lekarna pri Zamorcu, Gosposka ulica 12, tel. 28-12; Lekarna pri angelu varuhu, Aleksandrova c., tel. 22-13.

Kino

* Grajski kino. Danes zabavni nemški film „Avantura opolnoči“. Olga Cehova, Paul Klinger, Georg Aleksander.

* Esplanade kino. „Safija“, odlični francoski film močne vsebine, erotike in pikantije z Vivione Romance.

* Union kino. Danes zadnjič „Donski kozaki“. Petek senzacionalni pustolovski film „Streljaj Kabalero“.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 14. marca, ob 20.: „Vdova Roslinka“. Red A.

Petek, 15. marca: Zaprto.

Sobota, 16. marca, ob 20.: „Gejša“. Premiera.

Premiera „Gejše“, melodiozne in zabavne angleške operete, bo v soboto, 16. t. m. Glasbo vodi vojni kapelnik J. Jiranek, režira pa A. Haraslovič. Priporočila se nabava vstopnic že pri dnevni blagajni.

Radio

Četrtek, 14. marca

Ljubljana: 18. vsakemu nekaj; 18.40 slovensčina za Slovence, 19. poročila, 19.50 deset minut zabave, 20. Pergolesi „Stabat Mater“, 20.45 pri severnih Slovanih, 22. poročila, 22.15 v oddih igra RO. — Beograd: 18.30 zabavni koncert, 20.40 koncert kvarteta, 22. Brahmsova sonata za čelo in klavir, 22.30 Benjamin Gigli poje. — Sofija: 18. glasba za ples in zabavo, 19. Wagnerjeva opera „Reusko zlato“. — Kalundborg: 20.10 simf. koncert, 22.40 koncert tria. — Drolitwich: 20. radio igra z glasbo, 21.35 koncert orkestra. — Radio-Paris: 19. prenos iz opere, 23.15 vokalni koncert. — Toulouse: 19.45 nekaj tangov, 21.20 lahka gl., 22.20 kmečki orkester, 23. pl. gl. — Rim: 21. Giordanijeva opera „Mese Mariano“. — Firenze: 19. odlomki iz oper, 20.30 lahka gl. — Budimpešta: 19.30 prenos iz opere. — Dunaj: 20.15 dunajska glasba. — Bukarešta: 20. velik simf. koncert filharmonije.

Odmev košaškega shoda

Pogumen in odkritosrčen nastop šentpeterskega župnika, občana ter davkoplachevalca občine Košaki g. Alojza Žalarija na znanem shodu v Št. Petru o davčnem sporu med mariborsko in košaško občino je vzbudil vsepovsod nedeljene simpatije in splošno odobravanje, in sicer ne samo med občani v Košakih in Št. Petru, ampak tudi v mestu ter celo pri mnogih mestnih očetih. Podoba pa je, da je zadela ta resnicoljubnost in nepristranska skrb g. župnika nekatere gospode v mestu zelo živo. Reagirali so na silno podel način ter so g. župniku poslali več anonimnih pism z grožnjami itd., skušajoč zaviti celo vprašanje na politično polje. V onemoglem srdcu pa prav gotovo ne bodo uspeli s svojimi nameni, ker se pravičnim in soglasnim zahtevam vseh košaških občanov tudi na pristojnih mestih ne bodo mogli zoperstaviti.

Važno opozorilo!

Vsakega 14. v mesecu začasno ugasne pravica do nezgodnega zavarovanja za 10.000 din tistim starim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine do konca tekočega meseca. Čim prejme uprava »Večernika« od njih zaostalo naročnino, stopi njihovo zavarovanje zopet v veljavo.

Poravnajte zato naročnino takoj! V Vašem interesu ne odlašajte niti dneva več!

UPRAVA »VEČERNIKA«.

Zanimivosti

Prva obletnica ustanovitve republike Slovaške

Po vsej deželi so danes velike svečanosti slovaških in nemških organizacij

Danes poteka leto dni, odkar je nastala slovaška republika. Dr. Josip Tiso je dne 13. marca 1939. odpotoval v Berlin, kjer je imel s Hitlerjem važen, odločilen pomenek. Po tem obisku je dr. Tiso sklical 14. marca slovaški parlament v Bratislavi ter proglasil samostojnost slovaške republike. Prekinjene so bile vse zveze s Češko in Moravsko ter Podkarpatsko Rusijo. Dopolnilo k proglasitvi nove države je bila pogodba Slovaške z Veliko Nemčijo, sklenjena 23. marca 1. 1939 v Berlinu. Nemčija je zagotovila Slovaški »neodvisnost in samostojnost« ter prevzela zaščito nad njenim ozemljem.

Mlada država je morala skoro dati žrtve za svobodo. Odtrgani so bili od nje posamezni deli, tako k Madžarski kakor Poljski in deloma Nemčiji. Nemška narodna manjšina, ki šteje na Slovaškem 150.000 duš, je dobila posebne privilegije. Po narodnosocialističnih načelih so si slovaški Nemci zgradili svojo samostojno organizacijo »Freiwillige Schutzstaffel«, avtonomno je njih šolstvo z lastnim nemškim oddelkom v slovaški vladi. V okviru slovaške vojske je formiran za Nemce poseben polk. Nemške rajfajzovke so včlanjene v lastni osrednji zadrugi zvezi, vsak dan imajo Nemci v slovaškem radiu po eno uro oddaje v nem-

ščini. Nemški prostovoljski zbor ima skupaj s Hlinkovo gardo nalogo, skrbeti za notranji red in mir.

Izven Slovaške je ostalo na Madžarskem 628.779 Slovakov. Mimo teh biva jo Slovaki še v Romuniji, kjer jih je 41.000. V Jugoslaviji ima 74.114 Slovakov 29 šol, in sicer v Bački 11 šol z 58 razredi in 3834 učenci, v Banatu 8 šol s 40 razredi in 2178 učenci ter v Slavoniji 10 šol s 45 razredi in 1507 učenci. V Petrovcu je slovaška gimnazija. Na jugoslovanskih šolah uči 132 slovaških učiteljev. Slovaška manjšina v Franciji šteje 40.000 duš, v Nemčiji je 11.957, v Belgiji 10.000, v Bolgariji 1917, v USA 619.866, v Kanadi 40.000, v Argentini 20.000, v ostalih južnoameriških državah 10.000 Slovakov. Skupaj šteje slovaška narodna manjšina izven republike 1.497.633 duš.

Po dunajski pogodbi je prevzela Nemčija zaščito politične odgovornosti Slovaške pred svetom. Doslej ima Slovaška diplomatska zastopništva v Nemčiji, Italiji, Vatikanu, Madžarski, Španiji, Jugoslaviji Romuniji in sovjetski Rusiji.

Na Slovaškem izhaja sedem dnevnikov, 4 slovaški, 1 nemški in 2 madžarska. Službeni vladni organ je »Slovak«.

— Je že res, da je hudo zate prijatelj! Toda solze prelivaj v svoj kozarec...

150.000 Nemcev zastopa »Grenzbote«, 60.000 Madžarov pa »Uj Hirek«. Jugoslovanskih državljanov biva na Slovaškem 483. Po večini so to uradni rečne plovbe v Bratislavi, trgovci, obrtniki, pa tudi služkinje in sestre-redovnice. Slovaška ima 2.260.953 prebivalcev. V prometu je 540 milijonov slovaških kron, zlata vsebina krone znaša 31.13 miligramov.

Paberki

Na smrt sta bila obsojena v odsotnosti Francoza Ferdonet in Obrecht, ker sta na stuttgartski radijski postaji oddajala lažne vesti v francoščini ter špijnila v korist Nemčije.

Z lastno krvjo je napisala prošnjo japonska mladenka iz oblasti Nagano ter prosi oblasti, da jo sprejmejo v letalsko akademijo.

140 novih pasjih vrst so vzgojili zadnja leta v Evropi. Največ variacij ima rasa terijerov. Ostrodlake foxterijere smatrajo za »modne pse 20. stoletja«.

Sovjetske posadke v bahtskih državah so zamenjali in jih poslali na Kavkaz. Na njih mesto so prišli starejši rezervisti.

29% nemške trgovinske mornarice je v tujih lukah, od koder se zaradi angleške blokade ne bodo mogle vrniti v Nemčijo.

Dobro ga je vsekaj!

Tom si je ustanovil tovarno s sto delavci. Tovarna je sijajno uspevala. Tom je komaj sproti ustrezal naročilom. Ko je nekega dne prišel k njemu Američan Jim, ga je Tom ponosen vodil po svoji tovarni.

— Izvrstno! je menil Američan, toda moja tovarna je mnogo večja od tvoje. Koliko strojev imaš?

- Šestdeset!
— Oh, jaz jih imam dve sto!
— Koliko delavcev zaposluješ?
— Sto!

Jaz pa skoro tisoč! Tako se pogovarjala dalje. Tom se je domislil nečesa. Poslal je nekoga skrivaj z lističem v strojarjo. Pet minut kasneje se je pojavilo osem delavcev. Vsak je nosil težko, veliko posodo vode. Američan je začuden pogledal.

- Čemu potrebujetej toliko vode?
— Za mojo poslovno korespondenco, je odgovoril Tom.
— Za tvoje dopisništvo? se začudi Jim.
— Da, za namakanje in lepljenje pisemskih znamk...

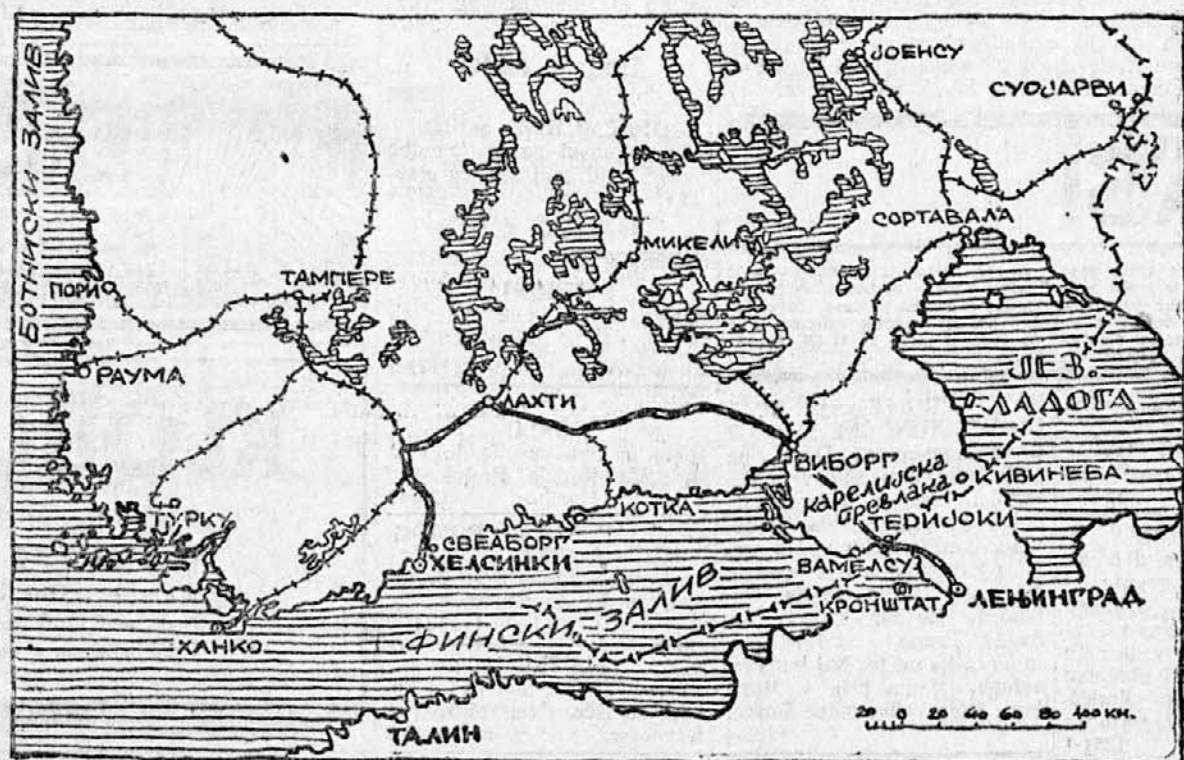
Bolnišnica na kolesih za 300 ranjencev

Nemški Rdeči križ v Lodžu je izročil v praktično uporabo prvo »bolnišnico na kolesih«. Bolnišnica obstaja iz 32 barak, v katerih je prostora za 300 bolnikov ali ranjencev. Ima 6 zdravnikov specialistov pod vodstvom šefzdravnika, samostojno centralno kurjavo in razsvetljava, vodo, dvorano za operacije, rentgenske naprave, laboratorij za bakteriologijo in dobro založeno lekarno.

Vsa bolnišnica je prirejena tako, da se barake lahko naglo razstavijo, vse skupaj pa prepelje na šestih avtomobilih in 16 prikolicah v poljuben kraj. V 90 minutah so barake spet postavljene. Predmetimi iz lahke kovine zavzamejo zelo malo prostora, tako se n. pr. spravi nočna omarica skupaj tako, da ni večja od običajne knjige.

Nova meja republike Finske proti sovjetski Rusiji

Pod silo razmer je morala Finska, dasi hrabra in odporna, kapitulirati. Parlament je ratificiral mirovno pogodbo, ki stavi Fincem težke pogoje. V ostalem je dobila država meje, ki jih je imela proti carski Rusiji že l. 1721. Najvažnejša je določba, da bodo smeli sovjeti 30 let eksploatirati važno pomorsko oporišče Hanko, polotok, ki se ob vходу v Finski zaliv, zahodno od Helsinkov, proži v morje. Tam bodo nastala sovjetska pehotna, letalska in pomorska oporišča. Meja v Karelijski ožini se odcepi ob zahodni obali Viborškega zaliva ter teče ves čas severno-vzhodno, nekaj kilometrov nad železniško progo, v ravni črti iznad Viborga, Sortavale k meji, ki jo doseže nad Suojärviem. Sovjetom je pripadla tedaj vsa oblast Ladoškega jezera. Od Suojärviya na sever, tja do

Muojärviya bo vzhodna finska meja deloma zravnan v korist sovjetom. Leningrad, ki je bil oddaljen prej le nekaj nad 40 km od finske meje pri Teriokiju, se je odmaknil zdaj od nove meje pri Vi-

borgu za nekaj nad 120 km. Poleg tega so dobili sovjeti še nekaj otokov v Finskem in Viborškem zalivu ter važne koncesije v političnem in gospodarskem pogledu v ostalem delu Finske.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

23

Mnogo srčnosti in poguma pa je Glen pokazala zlasti takrat, kadar so lačne pustinske zveri ogrožale živino. Vzela je svojo puško in spremljala Filipa, čeprav ji je odsvetoval. Ko sta nekoč prežala med vejevjem na visokem drevesu na zver, je Glen prvič v svojem življenju videla, kako se iz teme svetijo oči zveri, ki se je pod njima plazila proti hlevu. Ne da bi kaj rekla Filipu je napela petelina in sprožila. V prvem jutranjem svitu sta videla pod seboj leva, ki je negibno ležal ob velikem grmu.

»Čestitam, Glen!« je vzkliknil Filip. In Glen je v tem trenutku vedela, da bi zadel še ducat levov, da bi le bila deležna odkritosrčnega Filipovega priznanja.

»Sovražim tak način lova: sedeti na drevesu ter na varnem čakati na plen.« Ji je kasneje dejal Filip. »To me spominja na tako zvane nedeljske lovce, ki prihajajo iz Nairobe, obloženi z vsemi dobrotami tega sveta. Potem se varno utaborijo ob vodah, kamor hodijo zveri gasit žejo, in čakajo na plen. Doma se potem seveda bahajo na široko, pondarjajoč, kolikto groze so morali prestat v boju z zverjo, ki pa so jo v resnici zahrbtno in strako-

petno pobili na tla.«

»Prihodnjic ne bom več streljala z drevesa,« je odločno izjavila Glenison.

»Moraš, vsaj tako dolgo, dokler ne boš merila in streljala popolnoma zanesljivo. No, potem bova šla na leva kot enaka z enakim... Toda doslej še nisem videl, da bi se katera žena v tako kratkem času privadila življenja v Afriki ter mu tako drzno gledala v oči kot ti, Glen!«

Glen je žarela ob tem priznanju. Zdelo se ji je da je pri Filipu pridobila več kot katerakoli žena. Morda ji je torej le uspelo najti praviho pot, ki vodi tudi do njegovega srca... Pa tudi Filip je ob takih prilikah opazil, kako so ji zagorele oči ter se je ob njegovih pohvali tako silno vzradostila.

Michell in Robin sta često prišla na farmo. Robin je ostal pri Gleni kar po več dni. Stalno ji je bil za petami, krmil je z njo kokoši, igral se je z malo opico in razveseljeval celo farmo. Posebno rad pa je imel Glenine kolače.

»Naš kuhar zna narediti samo mlince,« se je Robin pritoževal, »teh pa nimam rad, ker niso dobri.« Glen se je zato dobro založila s kola-

či, kadar je prišel Robin na obisk ter ostal pri njej po več dni. Saj bi jo Robin sicer še utegnil primerjati z njihovim kuharjem.

»Zelo bi me veselilo, če bi si tudi ti našel tako gospo kot je miss Kenutry ter jo pripeljal k nam, oče,« je nekoč rekel Robin, ko so sedeli pri čaju.

»Seveda — ko bi le bilo mogoče, takoj,« je dejal Michell ob splošnem smehu.

Glena je tudi opazila, da Michel ne ceni kdo ve kako njenega moža. Najbolj všeč mu je bilo, če so bili sami. Čim se je pojavil še Filip, je splahnela Michellova dobra volja in vedrost.

»Michell je čuden in dolgočasen pajek,« ga je ocenil Filip, »kaj prida ti ne more povedati, kaj?«

Pa tudi sicer je bilo Filipu najbolj prav, če je prišel Robin na obisk samo v spremstvu sluge. Nekoč je bil Robin štiri dni popolnoma sam na obisku. Michell je namreč odpotoval v Nairobi, kjer je imel večje kupčijske opravke.

»Srčkan otrok!« je bil Filip vzhičen nad Robinom. »Doslej nisem vedel, da je lahko tako štirileten korenček tako zabaven in ljubeč. Oni veliki kozel je pričel divje skakati in bil sem v resnih skrbih, da se bo zagnal v fanta. Precej oddaljen sem bil, lahko bi se zgodila nesreča. Že sem hotel steči in kozla nagnati. Robin pa se je sam ubranil; ko bi

ga videla, kako je pričel mahati z rokami proti živali in se dreti nad njo, dokler ni kocer slednjic stekel pred njim...«

Robin je bil te štiri dni Filipu stalno za petami. Glenison ju je vzradoščena opazovala. Tretje jutro sta bila že velika prijatelja, roko v roki sta šla v ovčjo stajo. Robin je bil neugnan ter je neprestano čebnjal. Z nedolžnimi otroškimi domisleki je spravljal Filipa v izredno dobro voljo. Filipu se je zdel kot velik otrok, tako pametno je včasih katero zanimal. Glena doslej še ni videla Filipa v družbi otrok, mogla pa je sedaj takoj ugotoviti, da je Filip mož, ki ima rad otroke in ki se mu otroci takoj zaupajo. Tisto jutro je Filip posvetil Robinu, igrala sta se vlak, se valjala po tleh in obnašala kot dva otroka. Koča se je tresla od njunega vpitja in piskanja vlaka, ki je vozil po sobi. Vprizorila sta celo trčenje vlakov in nato reševala ranjence ter jih obvezovala.

»Veš, ti se znaš bolje igrati kot oče,« je Robin pohvalil Filipa. Pa mu je bilo morda žal, da je očeta izdal, zato je naglo pristavil: »On pa zna spet nekaj drugega — igra se tigre in leve boljše kot kdo drugi. Si ga že slišal, ko je oponašal opičje vriskanje?«

Ne, tega nista Glen in Filip še nikdar slišala. Robin ju je povabil, naj se zato ob priliki udeležita te igre.

(Dále.)

Kultura

Letošnji drugi zvezek „Obzorij“

Letošnji drugi zvezek mariborskega literarnega mesečnika »Obzorja« objavlja na prvem mestu Branka Rudolfa črtico »Nesporazum«. Stvar je droben dogodek iz vsakdanjega življenja dveh mladih zakoncev, koncipienta in visokošolke, ki ne moreta živeti skupaj, je pa napisana dovolj spretno, da more zanimati. S to črtico stopa Branko Rudolf menda prvič med prozaiste. Anton Slodnjak je prispeval drugo prozo, odlomek iz »Pisma«, zgodbo iz začetka svetovne vojne, v kateri posega v globine zbeganih, izmučenih duš. Končuje se z materinim pismom v preleščini. Tretja leposlovna stvar je Branka Rudolfa pesem »Neodposlano pismo« z intimnimi občutji.

Ivan Bratko je prispeval pod naslovom »Moderno kmetijstvo« odlomek iz daljše razprave o tehnizaciji in kemizaciji kmetijstva, problemu, ki bi moral prav nas

Slovence kot brez potrebe agrarno pasivne vse bolj zanimati, kakor nas je do slej. Vito Krajer nadaljuje odlomke iz Luisa Adamiča knjige »Moja Amerika«. Isti poročala dalje o P. Distelbartha knjigi »Živa Francija«. V poročilih ocenjuje K. Pahor koncert Smetanove »Moje domovine«. V Zapiskih objavlja B. Rudolf odlomek o čutu slovenske manjvrednosti v Trubarjevem »Katekizmu« in o polemiki o ljubljanskih mestnih literarnih nagradah, v kolikor so bila vanje potegnjena tudi »Obzorja«. V Ocenah ocenjuje Jaroslav Dolar Ivana Albrehta povest »Nebo gori« in Ljube Prenerjeve detektivski roman »Neznani storilec«.

»Obzorja« izhajajo kot glasilo Umetniškega kluba v Mariboru in Kulturnega tedna v Celju na 600 straneh na leto in stanejo 100 din. Naročajo se pri upravi v Mariboru, Kopališka ulica 6. -r.

Spori

„Zimski čari v Matjaževem kraljestvu“

Predavanje pod gornjim naslovom bo oddajala jutri v petek ob 14.10 ljubljanska radiooddajna postaja v okviru serije propagandnih predavanj, ki jih prireja Tujsko prometna zveza v Mariboru. Predavanje je zlasti aktualno z ozirom na bližnji veselolom na Peci, ki ga bo privedil preko velikonočnih praznikov ISSK Maribor, ter opozarjamo nanj vse sportnike in planince, pa tudi širša javnost bo našla v njem mnogo zanimivega.

s Turni smučarski tečaj preko Triglavskega pogorja bo priredilo SPD od 30. marca do 7. aprila. Zbirališče tečajni-

kov 30. marca zvečer v hotelu „Triglav“ v Mojstrani. Stroški okrog 500— din. Prijave sprejema SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4/I, do 23. marca, tečaj se bo vršil le, ako se prijavi vsaj 6 udeležencev. s MKP (službeno). Drevo bo redna odborova seja kolesarske podzveze v posebni sobi Kino-kavarne ob 20. uri in Vas prosimo, da se iste zanesljivo udeležite.

s. Hrvatska sportna sloga namerava izdati svoj list, ki bi objavljal službene vesti hrvatskih zvez in strokovne članke.

s. V tekmovalne za Donavski pokal bo od leta 1941 naprej sprejeta tudi Bolgarija. Tako so sklenili zastopniki Madžarske, Romunije in Jugoslavije v Zagrebu po zaključeni konferenci.

s. V italijanskem nogometnem prvenstvu vodi Bologna z 32 točkami pred Ambrosiano, ki jih ima 30, v madžarskem pa je na prvem mestu Hungaria s 27 točkami pred Ujpestom in Ferencvarosom, ki imata po 24 točk.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8.—. Družbe, preklicil. dopisovanja in ženskovanski oglasi din 1.—. oo besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računalo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vozlati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse vismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti ename za 8 din.

Razno

IZURJEN ŠOFER IN AVTO MEHANIČAR

Luka Orešnik, ki se je s svojo družino pred meseci vrnil iz Finske, išče zaposlitev. Zasluzka je res nujno potreben. Javnost naj pokaže socialni čut in zavednost napram Slovencu-trpinu! Naslov v ogl. odd. »Večernika«.

NOGAVICE

kombineže, srajce, kravate itd., vedno novi vzorci kakor razno manufakturno blago najceneje. Magdalenska oblačilnica A. Kumperščak, Dvoračkova-Vajvazorjeva. 1229-1

ALI ŽE VESTE

da kupite najceneje za praznike rozine slive, lešnike, čokolade, mandeljne itd. v trgovini Josip Lešnik, Krekova ulica 6. 1221-1

GONILNE JERMENE

za tovarne, mlino, žage itd., kakor tudi šivalne in vezalne jermene v prvovrstni kvaliteti priporoča IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova c. 13, telefon 22-07. 1053-1

TORBICE, KOVČEGI,

nahrbtniki velika izbira pri Šterbalu, Meljska 2. Trg svobode 6. 1259-1

Najcenejša slovenska tvrdka za čiščenje

OKEN IN PARKETOV

se priporoča. Nitvar Franc, Maribor-Limbuš. 1245-1

DAME POZOR!

Zakaj si ne las? Ko si lahko za 26 din sami pobarvate lasse z neškodljivo berlinsko Omonell-Henna Shampoo barvo, katero dobite v vseh nian sah z navodilom pri glavnem zastopstvu Ludvik Heršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13 (Rimska cesta). 1251-1

HALO ČITAJTE! . . .

Veliko zalogo slanine, topljene masti, prekajenega mesa prejmete vedno po najnižjih cenah v mesarnji Serbec, Studenci, tel. 29-33. 1254-1

MILOSTIVA!

Najlepše trajne kodre dobite v salonu Kocpek-Bajt, Cankarjeva ulica. 1250-1

NA »PRLEČKE GIBANCE« v nedeljo v gostilno »Kren«. Se priporoča Klemenšak. 1228-1

Prodaj

MODERNO SPALNICO pleskan kavkavski oreh. 11 komadov, prodaj za 3800 dinarjev. Mizarstvo, Frankopanova 23. 1258-4

KAKO PRIDETE NAJCENEJE DO VELIKONOČNE ŠUNKE?

Čisto enostavno! Doma na podstrešju, dvorišču, vrtu, drvarnici, kleti in drugod leži polno starega železja, pločevine, cunj, steklovine in papirja kar najugodnejše prodate pri znani tvrdki Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja 14, Tezno, vogal Plujske in Tržaške ceste. Naj letos ne ostane nobena hiša v Mariboru brez velikonočne šunke! 1256-4

TRGOVINO Z MEŠ. BLAGOM

ugodno prodaj takoj v centru Maribora. Naslov v ogl. odd. »Večernika« 1243-4

KANARČKI

na prodaj. Prisojna ulica 23, Meljski hrib. 1253-4

KANARČKE

(samce, pevce) prodaj. — Naslov v ogl. oddelku. 1196-4

Stanovanje

ENA SOBA IN KUHINJA takoj za oddati pri postajališču Tezno. Plujska cesta 44. 1261-5

SOBO IN KUHINJO

oddam. Sp. Radvanjska cesta 18. Nova vas. 1248-5

SOBA IN KUHINJA

se odda s 1. aprilom. Nova vas Bolfenkova 19. 1235-5

LEPA SOBA IN KUHINJA se odda. Taborska 13. 1257-5

Sobo odda

SOLIDNA GOSPODIČNA se sprejme kot sstanovalka s 1. aprilom na stanovanje. Krekova ul. 14. prtlj. desno. 1260-7

DVA GOSPODA

se sprejmeta takoj na vso oskrbo v sobo s posebnim vvhodom. Naslov v ogl. odd. lista. 1239-7

OPREMLJENO SOBO

s prostim vvhodom oddam. — Kneza Koclja 20-II. levo. 1240-7

SOBO S ŠTEDILNIKOM

svetlo in suho. oddam. Tezno, Plujska cesta 99. 1242-7

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO išče zakonski par. Ponudbe na ogl. odd. pod »Točen plačnik«. 1247-8

Sluzbo dobi

SI UŽINKINJA mlajša, večča kuhinje in vseh drugih del se takoj sprejme. Košaki 39. 1171-9

Sprejem pridno DEKLO takoj, ki ima veselje do vrta in polja. Kodela, Radvanjska cesta 55, Maribor. 1238-9

ČEVLJARSKEGA POMOČNIKA sprejme za stalno Koje Franc, Radvanjska 31. Studenci. 1241-9

SLUŽKINJA za vse, ki zna tudi nekaj kuhati, se išče. Gregorčičeva 8, I. nadst. 1219-9

IŠČEM INSTRUKTORJA

ki me pripravi za privatni izpit II. razr. realne gimnazije. Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. odd. pod »Instruktor«. 1244-9

V najem

GOSTILNO vzamem v najem v mestu ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »1252«. 1252-15

RADIO GODEC MARIBORO

Zgubljeno

AVTOMOBILSKO DVIGALO in orodje se je 12. t. m. od Maribora do Sv. Lenarta izgubilo. Najditelju ali kdor mi pove, kje se isto nahaja, plačam nagrado 100 din. Križnič, Maribor, Zolgerjeva 20. 1236-11

Premos
za domačo in centralno kurjavo ter industrijo nudi premo govnik Ključarovec pri Ormožu.

MESTNA PODJETJA RAZPISUJEJO oddajo v najem

restoracije in beivskih posteljav

v kopališču na Mariborskem otoku. Pogoji za prevzem in vse potrebne informacije se dobe v pisarni Premoženske uprave MP, Maribor, Frančiškanska ulica 8, II.

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENI!

harmonike so od vseh najboljše

KLOBUKI

v najnovejših barvah in oblikah

BOGATAJ JOSIP

Maribor, Gosposka ul. 3

Nizke cene, strokovna postrežba!

Pred nakupom si oglejte izložbo

Previden s sv. zakramenti je odšel v večnost naš ljubi mož, oče, stari oče, tast in stric, gospod

Gabrijel Majcen

profesor v pokoju, častni član občine Košaki

Pogreb bo v petek, dne 15. marca, ob 16.30. uri od kapelice mestnega pokopališča na Pobrežju na frančiškansko pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo v soboto, 16. t. m., ob 8. uri zjutraj v mestni in stolni župnijski cerkvi.

Maribor, Ljubljana, Split, 13. marca 1940.

Ana, žena. Stanko, Anica, Gabrijel, otroci. Ivan Ašič, zet. Klara in Ilze, snahi. Fedor, Vida in Majda, vnuk in vnukinja ter ostalo sorodstvo.

V Mariboru ima največji uspeh »Večernikov« oglas!

K R A S N E
GODOVNE RAZGLEDNICE

kupite najceneje v veliki izbiri v knjigarni in papirnici
TISKOVNE ZADRUGE, Maribor, Aleksandrova c. 13, tel. 25-45